

Με το χρυσόμαλλο δέρας πολύτιμο τρόπαιο στην κατοχή τους, οι Αργοναύτες απέπλευσαν από την Κολχίδα κι έβαλαν πλώρη για την Παφλαγονία (χώρα στο κέντρο της βόρειας παραλίας του Ευξείνου Πόντου), όπου έπιασαν ακτή, στις όχθες του ποταμού Άλυ. Εκεί, η Μήδεια θυσίασε στην Εκάτη, ενώ οι Αργοναύτες έκαναν σύσκεψη για να αποφασίσουν, ποιον δρόμο θα έπαιρναν για την επιστροφή τους στην Ιωλκό. Ο Ιάσοντας τους θύμισε πως ο βασιλιάς της Θράκης, ο μάντης Φινέας, τους είχε προειδοποιήσει να μην ακολουθήσουν διαδρομή ίδια με εκείνη του πηγαϊμού τους στην Κολχίδα. Ένας από τους γιους του Φρίξου που τους είχαν για οδηγούς, πρότεινε να μπουν στον ποταμό Ίστρο (τον σημερινό Δούναβη) και να πλεύσουν κόντρα στο ρεύμα. Ο Ιάσοντας συμφώνησε. Αποχαιρέτησαν τον βασιλιά των Παφλαγόνων που τους είχε φιλοξενήσει, μπήκαν στην Αργώ και, παραλία, παραλία, έφτασαν στις εκβολές του Ίστρου.

Είχε περάσει χρόνος αρκετός από τότε που έφυγαν από την Κολχίδα. Ο βασιλιάς Αιήτης είχε έτσι όλο τον καιρό να οργανώσει την καταδίωξή τους. Σύμφωνα με την εκδοχή που ήδη περιγράφηκε, η Μήδεια είχε πάρει μαζί της και τον μικρό της αδελφό, τον Άψυρτο. Ο Αιήτης κάπου πρόλαβε τους Αργοναύτες. Κι ενώ ο στόλος του ήταν έτοιμος να τους επιτεθεί, η Μήδεια φανέρωσε όλη της την άγρια φύση:

Δεν δίστασε να σκοτώσει τον Άψυρτο και να τον τεμαχίσει! Μετά, άρχισε να πετά στη θάλασσα ένα ένα τα κομμάτια του άμοιρου παιδιού. Ο Αιήτης καθυστερούσε μαζεύοντας τα κομμάτια του γιου του και οι Αργοναύτες πρόλαβαν να απομακρυνθούν. Ο βασιλιάς έθαψε σε μια παραλία της δυτικής ακτής του Ευξείνου Πόντου το τεμαχισμένο σώμα του Άψυρτου, έδωσε διαταγή στους στρατιώτες του να μην επιστρέψουν στην Κολχίδα, αν δεν του φέρουν πίσω τη Μήδεια, και γύρισε στην Αία.

Σύμφωνα με τη λιγότερο άγρια εκδοχή, ο Άψυρτος ήταν μεγαλύτερος από τη Μήδεια στα χρόνια, έμεινε στο παλάτι, όταν η Αργώ απέπλευσε από την Κολχίδα, και διατάχτηκε από τον πατέρα του να καταδιώξει τους Αργοναύτες και να φέρει πίσω την αδελφή του και το χρυσόμαλλο δέρας. Όμως, ο Άψυρτος ήταν γιος της δεύτερης γυναίκας του Αιήτη, Ευρυλύτης ή νύμφης Αστερόδειας από τον Καύκασο ή της Ωκεανίδας Αστερόδειας, οπότε έπρεπε να είναι μικρότερος από την Μήδεια. Ό,τι κι αν ήταν, οργάνωσε δυο αποσπάσματα. Το πρώτο έσπευσε στον Βόσπορο κι απέκλεισε την έξοδο από τον Ευξείνο Πόντο και το δεύτερο έφτασε στις εκβολές του Ίστρου με τον ίδιο επικεφαλής. Προσπέρασε την Αργώ και της έφραξε τον πλου. Αναγκαστικά, οι Αργοναύτες έπρεπε να έρθουν σε συμβιβασμό μαζί του. Καθώς οι διαπραγματεύσεις μάκραναν, η Μήδεια κάλεσε τον αδελφό της σε ένα νησάκι στις εκβολές του ποταμού, αφιερωμένο στη θεά Άρτεμη. Ο Άψυρτος πήγε να τη

συναντήσει. Ο Ιάσοντας και η Μήδεια του την είχαν στημένη και ο Άψυρτος βρήκε τραγικό θάνατο. Οι Αργοναύτες μπόρεσαν έτσι να συνεχίσουν το ταξίδι τους.

Οι Κόλχοι όμως δεν το έβαλαν κάτω. Αποφάσισαν να τους κυνηγήσουν. Δεν πρόλαβαν. Μπροστά τους, ανάμεσα σε βροντές και αστραπές, εμφανίστηκε η θεά Ήρα και τους διέταξε να σταματήσουν την καταδίωξη. Τρόμαξαν, πειθάρχησαν αλλά δεν τολμούσαν να επιστρέψουν στην Κολχίδα. Κάποιοι από αυτούς έμειναν στα γύρω νησιά που ονομάστηκαν Αψυρτίδες και άλλοι μετανάστευσαν στην άλλη άκρη της χερσονήσου του Αίμου, στις ιλλυρικές ακτές (περίπου εκεί όπου σήμερα βρίσκεται η Αλβανία).

(τελευταία επεξεργασία, 29 Οκτωβρίου 2021)